



Gemeentebrief

van de Protestantse Gemeente Bergen op Zoom

Zomer
2023

Nr. 2
Jaargang 29

Jaarthema
seizoen 2023-2024:

Ga mee!

pagina 2



Protestantse Gemeente
Bergen op Zoom



Een andere kerk

ds. Wim Lolkema

Het was zeker mooi! Maar ook wel even wennen: de zondagse viering van een Evangelische Gemeente. Ik nam er onlangs aan deel via de livestream.

Opwekkingsliederen! Ik zong, achter mijn computer, zachtjes mee. Sommige van die liederen ken ik nog goed van begin deze eeuw, toen ik als deelnemer en pianist betrokken was bij de cursus Charismatisch Pastoraat in Amersfoort.

De toespraak van een gastvoorganger kwam op deze zondag behoorlijk binnen. Deze ging over 1 Petrus 2: *U bent een uitverkoren geslacht...* Dat houdt heel wat in! De spreker deed duidelijk moeite om alle kerkgangers goed bij zijn verhaal te betrekken. Enkele vrijwilligers kregen een zegen mee voor het kerkenwerk dat zij op zich hadden genomen. En verder gingen veel dingen informeel. Het bidden. De mededelingen. Het kan zijn dat ik een enkele zin heb gemist, maar volgens mij heb ik het woord Oekraïne niet gehoord. Veel elementen bleven dichtbij ieders geloof en bij het leven van de Gemeente. Ikzelf denk graag iets breder. Na plm. tachtig minuten gingen de kerkgangers (incl. ikzelf, op afstand) gezegend terug naar de rust van de zondag en naar hun dagelijks leven.

Waarom bovenstaand verhaaltje?

Ga mee! is het landelijk jaarthema voor het a.s. kerkelijk seizoen 2023-2024. Met dit thema worden gemeenten van de

Protestantse Kerk in Nederland uitgedaagd om samen op te trekken met andere gelovigen en mensen van goede wil. Het thema is ontleend aan de visienota van de PKN uit 2020: *Van U is de toekomst*. Landelijk PKN-scriba Dr. René de Reuver schrijft: 'De kerk van Christus is kleurrijker dan we denken. Die diversiteit maakt dat het Evangelie in alle talen en in alle culturen doorklinkt.' Dit thema roept ons op om contact te leggen met andere christenen in onze eigen omgeving.

Ga mee! is meer en nog iets anders dan Doe mee! Meedoen kan via een livestream of via de televisie. MeeGAAN betekent immers dat je uit je al dan niet luie stoel stapt en op pad gaat. Zonder angst en met gezonde belangstelling voor de manier waarop anderen hun geloof beleven. Je kunt het thema ook breed vertalen: Bid mee! Zing mee! Doe mee! Want geloven is zoveel méér dan een wekelijkse kerkdienst. En als je misschien niet meer zo mobiel bent, ga je mee binnen jouw eigen mogelijkheden. Dan beginnen we natuurlijk niet bij NUL. Van geloofsbeleving in de Rooms-Katholieke parochie weten velen van ons best al wat. Kijk bijv. eens naar het programma Relivisie van onze regionale omroep. Of op zondagmorgen naar NPO2, waar regelmatig een viering vanuit de

Bergse Lourdeskerk te zien is. Maar... je mag nog verder kijken! - zie het begin van dit verhaal: in onze eigen stad of wat verder weg. Bijv. in een migrantenkerk in Breda of Tilburg.

Efeziërs 3

Alleen *samen* met alle heiligen zullen we de lengte en de breedte, de hoogte en de diepte kunnen begrijpen, ja de liefde van Christus kennen die alle kennis te boven gaat - vertelt de Brief aan de Efeziërs. Hier gaat het dus over het vier-dimensionale. Dat doet denken aan het elfde hoofdstuk van het boek Job waar de hoogte van de hemel, de diepte van het dodenrijk, de lengte van de aarde en de breedte van de zee worden genoemd. Hier in Efeze worden die vier dimensies direct verbonden met de alle kennis overtreffende liefde van (de) Christus (Naardense Bijbel). Om van die vier-dimensionale liefde ook maar iets te vatten hebben we ALLE heiligen nodig. Daar horen zeker alle (ooit)

heilig-verklaarden bij. Maar óók allen die in Christus geheiligd zijn: met Hem verbonden en levend vanuit zijn liefde, in woord en daad. Gelovigen zoals u, jij en ik.

Er is meer

In jouw (onze) eigen kerk of Gemeente is veel te vinden om in het dagelijks leven te kunnen geloven. Gelukkig wel! Maar er is meer. Bovendien, schrijft De Reuver, sluiten meelevende jonge mensen zich aan bij een geloofsgemeenschap waar ze zich thuisvoelen. Welke naam zo'n Gemeente heeft is voor hen niet echt interessant. Deze ontwikkeling leidt tot grensverkeer tussen kerken en dan is het goed elkaar enigszins te kennen.

En dus... komt dit thema op de agenda van onze Taakgroepen en gaan we nadenken over de vraag hoe we hieraan in het seizoen 2023-24 handen en voeten kunnen geven.

Ten geleide

Aan alle gemeenteleden van de Protestantse Gemeente Bergen op Zoom

Voor u ligt de nieuwe gemeentebrief met daarin een overzicht van de vieringen en activiteiten die de komende maanden voor en door gemeenteleden worden georganiseerd. De nadruk ligt op vieringen met inspirerende woorden, gezang, muziek en gesprekken.

Kenmerkend is hierbij de betrokkenheid en inzet van velen. We beginnen na de zomerperiode met een feestelijk startweekend als opmaat naar een nieuw kerkelijk seizoen.

De redactie



Bijzondere kerkdiensten in de komende maanden

Startweekend: vesper

Zaterdag 23 september, 17.00 uur

In het startweekend vieren we op zaterdag 23 september om 17.00 uur een Vesper.

Dit is de naam die we voor zo'n dienst al sinds jaar en dag gebruiken, hoewel de viering niet 'strak' de traditionele liturgie van de Vesper volgt. Daarna genieten we van een maaltijd, opnieuw een barbecue!

Startweekend: dienst

Zondag 24 december, 10.00 uur

Op zondagmorgen 24 september vindt om 10.00 uur de startdienst van het nieuwe seizoen plaats, met als thema: *Ga mee!*

Afscheid kosteressen

Zondag 1 oktober, 10.00 uur

In het weekend daarop, op zondagmorgen 1 oktober, zal na de kerkdienst afscheid worden genomen van twee van onze kosteressen: Ans de Laater en Ellie Groeneveld. Met hart en ziel hebben zij zich gedurende vele jaren ingezet voor onze kerkelijke gemeente!

Bevrijding van West-Brabant

Zondag 29 oktober, 09.00 uur

Op zondag 29 oktober wordt in een oecumenische viering de bevrijding van onze stad in 1944 herdacht. Gebruikelijk is een dienst om 09.00 uur in de Sint-Gertrudiskerk aan de Grote Markt.

Laatste zondag van het kerkelijk jaar

Zondag 26 november, 10.00 uur

Zondag 26 november is de laatste zondag van het kerkelijk jaar 2022-2023. De namen worden genoemd van de gemeenteleden die na november 2023 van ons zijn heengegaan.

Vredesweek

En verder... vindt in de Vredesweek (16 t/m 24 september) een oecumenische viering plaats, meestal op een vrijdagavond in de Sint-Gertrudiskerk. Let u daarvoor op publiciteit in Rond de Kerken.

De precieze datum moet nog worden vastgesteld. Het landelijk thema is al wel bekend: 'ONvrede! En nu?' Subthema: *Democratie onder druk*.

Preek van de Leek

Ook staat op het programma: een Preek van de Leek, te houden door mw. drs. Ipek Bayrak.

Kortom: er is op kerkelijk gebied weer veel te beleven en te vieren. Je (u) bent hartelijk welkom!



Diensten in de woon- / zorgcentra

Ons kerkgenootschap is in de instellingen van Bergen op Zoom aanwezig op pastoraal gebied. Er zijn echter ook maandelijks kerkdiensten in vier instellingen in onze stad, waarin zowel ds. Wim Lolkema als ds. Ellen van Sluijs voorgaan en Johan Heuseveldt en Piet de Kam in de regel piano/orgel spelen. Enkele vrijwilligers van onze gemeente en de parochie verlenen hand- en spandiensten.

Rond Kerst en Pasen zijn er oecumenische diensten samen met voorgangers van de Rooms-Katholieke parochie. In de regel zijn er vieringen op:

Jacquelineflat

De eerste vrijdag van de maand.
Aanvang 14.30 uur.

Stuijvenburgh

De tweede vrijdag van de maand.
Aanvang 14.30 uur

Het Nieuwe ABG

De derde donderdag van de maand.
Aanvang 10.00 uur.

Residentie Meilust

De vierde vrijdag van de maand.
Aanvang 15.00 uur.

Naast de bewoners is vanzelfsprekend iedereen welkom om deze vieringen bij te wonen. Allen welkom dus.

Kindernevendienst

Voor het komende seizoen ziet de invulling en de frequentie van de kindernevendiensten er anders uit dan dat we allemaal gewend waren. Omdat er eigenlijk maar weinig ouders en kinderen gebruik maken van de kindernevendiensten is er besloten om deze niet elke week aan te bieden, maar één keer per maand. De kinderen zullen langer in hun eigen ruimte zijn, zodat de leiding meer tijd heeft om een goede en leuke invulling te geven aan het samenzijn.

En voordat de zegen wordt gegeven zullen de kinderen weer terugkomen in de kerkzaal. We hopen met deze vernieuwde invulling en energie dat we vaker de kinderen en ouders mogen ontmoeten. De desbetreffende zondag in de maand gaat samenvallen met het nieuwe aanbod wat we voor de tieners introduceren. Naast de maandelijks vieringen blijft de kindernevendienst het KinderKerstFeest, de Palmvasenviering en het KinderPaasFeest in dit nieuwe seizoen organiseren.

Namens de leiding, Ruben de Gooijer



Van de voorzitter

Toekomstgerichte presentie op de Brabantse Wal: De komst van een regiopredikant

Terwijl ik dit schrijf is het hoogzomer en de vakantieperiode komt eraan. Er ontstaat dan altijd bij mij een periode om te reflecteren. Als voorzitter van de gemeente kijk ik terug op een bewogen jaar, waarin we weer helemaal op stoom zijn na de coronatijd. Mooie dingen zijn tot stand gekomen, mooie ontmoetingen en veel activiteiten die succesvol waren. Denk aan de filosofiegroep, het retraiteweekend in het klooster, de sobere maaltijden, samen The Passion kijken en de maandelijkse donderdagmiddag borrel. Verder denken we aan het aanstellen van Elke de Beyer, onze externe vertrouwenspersoon in het kader van het waarborgen van een “veilige kerk” en de heidagen met de kerkenraad. Natuurlijk hebben we ook voor uitdagingen gestaan. De zoektocht naar een nieuwe koster en het vertrek van Henry onze jeugdwerker en de zorgen over de hoge energieprijzen. Het mooie is dat ik ervaar dat we elkaar steeds weten te vinden en zo ontstaan er ook oplossingen of leven we in de verwachting dat er oplossingen komen. We gaan met elkaar het gesprek aan en mijden de soms moeilijke onderwerpen niet. Dat is een groot compliment waard aan onze hele gemeente.

Het komend jaar is er ook weer een mooi programma aan activiteiten ontwikkeld en staan er mooie erediensten op het

programma. En ook de uitdagingen gaan we weer met elkaar aan, in goed vertrouwen op een goede uitkomst. Een van de projecten die we het komend jaar gaan uitrollen is een project dat het “Toekomstgericht kerk-zijn op de Brabantse Wal”. Daarop wil ik in dit stuk nader in gaan.

Begin 2021 is het Presentieplan “Toekomstgerichte presentie. Visie voor gemeenten in de classis’ vastgesteld door de classis. Met dit plan beoogt de classis Noord-Brabant, Limburg en Réunion Wallonne gemeenten te ondersteunen in de transitie naar toekomstgericht en duurzaam kerk-zijn. Wij hebben het aanbod gekregen om hieraan mee te doen. Wat betekent dat voor ons? Voor een periode van vijf jaar krijgen wij hiervoor -samen met de andere Protestantse gemeenten op de Brabantse Wal- ondersteuning. Dat wordt gedaan door het aanstellen van een regionale predikant die aan het team en de gemeenten wordt toegevoegd voor 0,5 fte voor vijf jaar, alsmede het betrekken van specialisten op deelgebieden indien dit gewenst is.

Om de ontwikkeling van ontkerkelijking te keren is een dubbele beweging nodig: ‘back to basics’ - terug naar de kern, weer ontdekken waar het om gaat zoals verwoord in Kerk 2025 -, en vernieuwing om op een relevante manier kerk te zijn in deze tijd. Je zou ook kunnen zeggen van hart (van de liturgie) tot hart (van de samenleving). In de eerste fase van het project (het eerste jaar) wordt onderzoek gedaan om te bepalen hoe de transitie naar toekomstgericht en duurzaam kerk-zijn

het best vorm gegeven kan worden. In de tweede fase (vier jaar) worden de gemaakte plannen uitgevoerd.

Tijdens een gezamenlijke bijeenkomst met afvaardigingen van de Brabantse Wal gemeenten hebben ds. Marco Luijck en Arie Haasnoot in februari jl. het plan aan ons toegelicht. De diverse kerkenraden hebben met enthousiasme en dankbaarheid ingestemd met het aanbod. Het doel van de samenwerking is te komen tot revitalisering. Dat wilden we al en doen we gedeeltelijk al, echter met steeds minder FTE aan predikanten is er ook praktische tijdnoed om zo’n groot project te begeleiden en te sturen. We krijgen dus een extra impuls en begeleiding om verder te komen in het proces. Door bundeling van krachten, zowel vrijwillig als professioneel, kunnen we duurzaam blijven voldoen aan de behoeften van onze gemeenten. Uitgangspunt is daarbij het behoud van plaats van samenkomst, het behoud van ieders identiteit en dit alles op basis van onderlinge gelijkwaardigheid.

We verwachten deze zomer nog een concept tekst te ontvangen die door

de predikanten van de classis wordt gemaakt. Dat betekent dat we de tekst en het financiële plan in september aan de kerkenraad kan worden voorgelegd. Na instemming zullen we het plan dan ook aan u, de gemeente, voorleggen. Intussen is de classis al gestart met de fondsenwerving. De eerste tekenen zijn nu al positief. De stap daarna zal zijn de werving van een regiopredikant. We houden u op de hoogte van de voortgang en zodra we zover zijn, krijgt u een uitnodiging voor de presentatie van het plan en zullen we om uw instemming vragen. Wordt vervolgd dus. U hoort van ons!

Zijn er naar aanleiding van deze bijdrage of andere artikelen in deze gemeentebrief vragen of wilt u erover doorpraten. Schroom niet om contact met mij op te nemen.

Fijne zomer gewenst en tot ziens in het komende seizoen!

*Charlotte Verbraak |
voorzitter PG Bergen op Zoom*

Volkerk

Waarschijnlijk heeft u al diverse berichten voorbij zien komen met de aankondiging van een nieuwe Volkerk-viering. De vierde keer dat we het organiseren en het belooft

vast en zeker weer heel mooi, gezellig en leuk te worden. Meer informatie volgt snel via digitale nieuwsbrief, op onze website en op de bekende social kanalen!

Een ontmoeting met: Laura Markusse en Nel Brouwer

door Geert de Haan

Het gesprek met de dames Laura Markusse en Nel Brouwer vindt plaats op een zonovergoten terras van het restaurant van Residentie Moermont aan de Veilingdreef in Bergen op Zoom. Laura heeft hier een kamer, Nel een appartement in Halsteren.

Laura vertelt dat zij, geboren in Zeeland, via een tijdje Ermelo, in Putte haar eigen plek vond. Zij hield van haar werk: modeshows lopen in modewinkels in diverse plaatsen. Veel en mooie herinneringen heeft zij hieraan overgehouden. Ten gevolge van een herseninfarct raakte Laura van de een op de andere dag beperkt in haar mogelijkheden, het maakte haar van het ene op het andere moment volledig afhankelijk. Van haar eigen huishouden runnen naar wonen op een kamer in een verzorgingshuis in Bergen op Zoom.

Nel, geboren in Naaldwijk, had al vroeg te maken met gezondheidsklachten. Die bleven, ook na een verhuizing naar Hardenberg, waar het gezin, vanwege het werk van vader, naar toe was vertrokken. Zo'n 50 jaar geleden verscheen het gezin in deze regio, opnieuw vanwege vaders werk. Na zijn overlijden, ruim 30 jaar geleden, bleef Nel bij moeder wonen en

nam gaandeweg de zorg voor haar op zich, naast werk en vele andere activiteiten. De baan betekende veel voor Nel. Haar moeders motto "Blijven genieten, vooral van wat je wel kan en niet te ver vooruit denken" is uiteindelijk ook haar motto gebleken.

Zorg blijkt ook voor de match tussen beiden gezorgd te hebben: de een die dagelijks zorg nodig heeft en de ander die, ondanks gezondheidsproblemen, graag zorg wil geven. Nel: toen ik zelf spierreuma kreeg besepte ik voor het eerst echt wat "angst om jezelf niet meer te kunnen redden" betekent. Beiden voegen hier direct aan toe dat er onderling tussen mensen zoveel gebeurt, maar je moet het wel zelf oppakken!

Op de vraag wat de gemeente in het contact met anderen betekent voor hen springt het "familiegevoel" van de gemeente er direct uit.

Laura: contacten met mensen heb ik zo nodig, vind ik zo belangrijk, en de dominees! Dat laatste nuanceert zij met "hun preken steunen me zo enorm".



Op de vraag wat ontwikkelingen in de kerk met hen doen, geeft Laura aan dat zij bijvoorbeeld met de zegendienst van 25 juni het niet gemakkelijk heeft gehad; sommige ontwikkelingen kunnen zo botsen met je eigen opvatting, met je opvoeding. Daar heb ik het dan lastig mee.

Nel: maar je wilt geluk voor mensen niet tegenhouden; en zij vertelt n.a.v. eerdere ervaringen met mensen in transitie over haar cadeautje aan een van hen: een doosje met blauw en roze papier en het motto daarbij: het gaat niet om de kleur maar om de inhoud!

Laura: ik vind het voor mezelf lastig, maar wat je zegt: mogen zijn wie je bent, dat is natuurlijk heel mooi, helemaal goed! De onderlinge contacten vinden Nel en Laura heel wezenlijk in en voor het gemeente-zijn.

Laura: ik geniet zo van activiteiten die georganiseerd worden. Zelf vind ik het te ingewikkeld geworden om te organiseren.

Nel: de zomervakantie komt er weer aan. En aansluitend op wat Laura zegt: laten we zorgen dat de activiteiten niet stil vallen, laten we elkaar opzoeken. En laten we daarbij ook aan onze mantelzorgers denken.

Nel vat tot slot kernachtig samen, en Laura onderschrijft dit voluit, wat beiden in en door het contact met anderen zo mooi vinden: als je liefde geeft, word je daar zelf ook gelukkig van.



Voor de tieners

In het nieuwe seizoen bieden we bijeenkomsten aan voor de tieners. Dit zal één keer in de maand plaatsvinden. Vind je het leuk om samen met leeftijdsgenoten samen te komen en leuke dingen te doen?

Doe je mee? Meld je aan bij:

- Ina Hageman,
inahageman@home.nl
- Liesbeth van Zundert,
liesbethvanzundert@ziggo.nl



Van de kerkrentmeesters

Het College van Kerkrentmeesters

De materiële belangen van de Protestantse Gemeente te Bergen op Zoom worden behartigd door het College van Kerkrentmeesters. In ons beleidsplan worden de verantwoordelijkheden van de kerkrentmeesters beschreven. Dat zijn er nogal wat:

- Personeel
- Gebouwen
- Vermogensbeheer
- Exploitatie
- Kerkbalans
- Fondswerving
- Ledenadministratie
- Veiligheid/gezondheid/milieu
- AVG/privacy
- Archiefbeheer

Maandelijks komen de kerkrentmeesters bij elkaar en dan worden al deze onderwerpen besproken. Soms is dat een routinebespreking, maar niet zelden gaat het om zaken die extra aandacht behoeven. Denk aan de zoektocht naar een nieuwe koster of de aanstelling van een jeugdwerker. De kerkrentmeesters zijn formeel werkgever en moeten voldoen aan de eisen die de overheid daaromtrent stelt, zoals belasting- en pensioenafdrachten, Arbo-regelingen en verzekeringen. Een ander project dat de afgelopen tijd aandacht heeft gevraagd is de nieuwe beeld- en geluidsinstallatie

en de fondswerving daarvoor. Of wat te denken van de nasleep van de brand in de Williamstraat? Onverwacht en bijzonder tijdrovend.

De permanente zorg van de kerkrentmeesters is de financiële situatie. Die is al jaren niet goed. De jaarrekening van 2022 liet een tekort zien van bijna € 50.000,-. De begroting van 2023 voorspelt zelfs een tekort van meer dan € 80.000,-. De grootste kostenpost is de afdracht die we moeten doen aan de landelijke PKN voor het aantal predikanten dat we hebben (1,5 FTE, begroot op ruim € 140.000,-). Een andere grote kostenpost is onderhoud gebouwen. Daartegenover staat als belangrijkste inkomstenbron: de Vaste Vrijwillige Bijdrage (VVB), die jaarlijks onder de aandacht wordt gebracht d.m.v. de actie Kerkbalans. Op deze twee laatstgenoemde zaken wordt wat dieper ingegaan.

Onderhoud gebouwen

De Protestantse Gemeente Bergen op Zoom heeft vier gebouwen in bezit. De Ontmoetingskerk, de pastorie aan het Bolwerk en de kosterwoning in de Drabbestraat. Deze drie behoren tot hetzelfde complex, een rijksmonument. Daarnaast hebben we nog de voormalige pastorie aan de Noordzijde Zoom, die wordt verhuurd. Het kerkelijk Centrum Williamstraat is eigendom van de Stichting Het Protestants Weeshuis Bergen op Zoom. Voor ieder gebouw bestaat een onderhoudsplan. Ook hebben we voor ieder gebouw een onderhoudsreserve apart gezet.

Het onderhoud van het rijksmonument wordt nauwlettend in de gaten gehouden door de Monumentenwacht. Jaarlijks krijgen we een uitgebreid rapport, met veel foto's, waarin wordt aangegeven welk onderhoud moet worden aangepakt.

De overheid verleent subsidie voor het onderhoud van een rijksmonument. Daartoe dient een uitgebreid zesjarenplan te worden ingediend, met begroting. Daar veel kosten schilderwerk betreffen, wordt dit plan opgesteld in samenspraak met onze partner dienaangaande, schildersbedrijf Lindhout. Vorig jaar is weer een subsidieaanvraag voor zes jaar aangevraagd en dit jaar is dat gehonoreerd. De totale subsidiabele kosten komen op ruim € 86.000,-; daarover kunnen we maximaal € 45.000,- subsidie verwachten.

Kerkbalans / VVB

Zoals gezegd, is onze belangrijkste bron van inkomsten de VVB. Elk jaar ontvangt u, meestal per e-mail, een verzoek om aan te geven wat uw VVB in dat kalenderjaar gaat zijn. Het is belangrijk voor de kerkrentmeesters om te weten hoeveel VVB we mogen verwachten. U kunt uw bijdragen zelf overmaken (al dan niet automatisch) of aangeven dat u in de door u gewenste maanden een e-mail ontvangt met een betaal-link naar de website van de kerk.

Al drie jaar op rij is de VVB stabiel op ongeveer € 95.000,-. Dat is boven verwachting, want in de jaren daarvoor was er een jaarlijkse afname van gemiddeld ongeveer vijfduizend euro. Vanwege de vergrijzing van onze gemeente houden we

desalniettemin in onze meerjarenraming rekening met een teruggang in de VVB. Momenteel, halverwege het jaar, hebben we reeds ruim zestigduizend euro aan VVB mogen ontvangen.

Voor u als gever kan het belastingtechnisch gunstig zijn om t.a.v. uw VVB een *meerjarenafpraak* te maken met de Protestantse Gemeente Bergen op Zoom. Bent u hierin geïnteresseerd, neemt u dan contact op met de kerkrentmeesters. Er is geen tussenkomst nodig van een notaris.

Legaten kunnen een andere belangrijke bron van inkomsten zijn voor de kerk. Tot onze grote dankbaarheid is dit in onze gemeente een aantal maal voorgekomen. Een legaat dient vastgelegd te zijn in een testament, opgemaakt door een notaris. Misschien iets om over na te denken: een legaat voor de Protestantse Gemeente Bergen op Zoom. Hoe dan ook, wij zijn dankbaar met iedere bijdrage. Die kunt u altijd overmaken op bankrekeningnummer NL29INGB0006921612, t.n.v. Protestantse Kerkgemeenschap Bergen op Zoom, onder vermelding van 'Kerkbalans'. Hartelijk dank!

Rindert Peerbolte,
voorzitter College van Kerkrentmeesters
kerkrentmeesters@
protestantsekerkbergenopzoom.nl

Zoals olie leer doortrekt

In het begin zweefde Gods Geest over de wateren: de aarde was nog woest en ledig en duisternis lag over de oervloed. Zo begint de Bijbel. Veel later horen we van die Geest die vaardig werd in Mozes, toen hij gerechtigheid bracht in de uitzichtloze duisternis van tot slaaf gemaakte mensen. Voor hen zou er een land zijn dat goed is en wijs. En in dat land was de Geest aan het werk. Iedere dag opnieuw en voor iedereen. Iedere tijd opnieuw grijpt de Geest van God mensen aan om ze te doordringen van zijn kracht, zoals olie leer doortrekt, wanneer het ermee wordt gezalfd. Als leer in olie wordt gedoopt of met deze vloeistof wordt besprenkeld, wordt het soepel en je kunt het makkelijker bewegen. Zo werd ook Jezus geheel doordrongen van Gods Geestkracht. Armen zagen toekomst. Gebroken harten werden genezen, gevangenen kwamen vrij en

treurenden werden getroost. Een spoor van leven, waarachtigheid en vrijheid liet hij na. Lammen konden weer lopen, blinden gingen zien en doven hoorden. Gods Geest doordrong Jezus zo volkomen, dat alles wat hij deed en zei sprak van de levendmakende God. Jezus liet ons zien hoe Gods Geest het leer doordrenkt, waardoor we in Jezus' voetsporen kracht krijgen en in beweging komen om helper en trooster te kunnen zijn. En dat alles altijd met behulp van de Geest die ons krachtig wil maken en vrij, soepel en wendbaar, open en zacht.

Dit gebeurt ook in ons eigen leven. En ook in de Ontmoetingskerk. Met behulp van Gods Geest in Jezus' voetsporen mogen we helper en trooster zijn. Niet alleen wij allen persoonlijk, maar ook de Ontmoetingskerk wordt op die manier op weg gezet.

Al een hele tijd zijn we in de Kerkenraad bezig om ons te bezinnen hoe wij helper en trooster kunnen zijn voor een ieder, die op ons pad komt. Hoe kunnen we als kerk-gemeenschap soepel en wendbaar, open en zacht zijn? Ook in een kerkgenootschap die steeds kleiner wordt. Hoe kunnen we er zijn voor elkaar en helper voor diegene, die geen helper heeft? Hoe kunnen wij omzien naar elkaar en naar de samenleving?

Op dit moment zijn wij bezig met de samenstelling van 52 deelwijken over de hele stad verspreid, vanzelfsprekend ook die mensen niet vergetend die niet binnen de grenzen van Bergen op Zoom wonen. We werken hard om voor ieder wijkje een contactpersoon te vinden die een klein groepje mensen onder zijn of haar hoede heeft. We hopen dat deze buurtgenoten binnen en buiten de kerk

zich met elkaar gaan verbinden en elkaar zien en ontmoeten. Of anders gezegd: dat ze hun leven en hun levensverhalen (vanzelfsprekend tot een bepaalde hoogte) een beetje met elkaar gaan delen. Soms middels een gezamenlijke wandeling; een kopje koffie of zomaar een opbeurend kaartje. En daar blijft het vanzelfsprekend niet bij. Juist doordat mensen elkaar ontmoeten komen de levensverhalen, de vragen, de behoeften als vanzelf boven waar wij als kerkgemeenschap weer adequaat, maar vooral ook menselijk op in hopen te spelen. Zo doortrekken wij ook dit nieuwe seizoen als olie met Gods Geest het leer opdat wij allen soepel, beweeglijk, open en zacht worden. Voor onszelf en voor elkaar.

Ds. Ellen van Sluijs

Een bijzonder jaar voor het Inloophuis

Allereerst werd het Inloophuis tijdelijk verplaatst naar de "verenigingszaal" van de Ontmoetingskerk als gevolg van de brand in het Kerkelijk Centrum in de Williamstraat dat de vertrouwde locatie is voor de deelnemers/bezoekers van ons Inloophuis. Wij zijn blij dat na de grondige opknapping het gebouw weer

voor ons beschikbaar is en we ontmoeten elkaar daar weer voor het gesprek, een koffietje of drankje.

Ook is het dit jaar 25 jaar geleden dat met de inspanningen van de Parochie en de Protestantse Gemeente het Inloophuis werd gestart en onmiddellijk mensen trok voor wie dit wekelijkse uitstapje een aardig, soms noodzakelijk gebruik werd.

Het jubileum van ons Inloophuis zal gevierd worden op 14 december 2023; u leest daar later wel meer over. Blij zijn wij met de komst van een aantal nieuwe vrijwilligers, zo zeer gewenst. Wij hopen dat zij met vreugde hun taak zullen uitvoeren.

Dat het Inloophuis al deze jaren kon bestaan is te danken aan de bijdragen in materiele en financiële zin: daar zijn wij

dankbaar voor en daardoor kunnen we het werk voortzetten. Ook met memorabele momenten zoals de Kerst- en Paasbrunch als hoogtepunten.

Als u dit leest en denkt 'ik wil dat toch eens meemaken', wees welkom op zondagmiddag van 14.30 tot 17.00 uur.

Eric Goossen | Werkgroep Inloophuis



Nieuws van de ZWO

Afsluiting

Vanaf begin 2020 vormden we samen met andere ZWO-commissies in Noord-Brabant het project 'Brabant voor Moldavië'. Deze samenwerking was geïnspireerd op eerdere projecten in Zeeland en Friesland. De trekkersrol was van Kerk in Actie, met een regioconsulent die informatie aanleverde en als verbindende factor optrad. De coronajaren hadden hun invloed. Daarnaast hebben we de afgelopen jaren gemerkt dat de informatievraag vanuit de gemeenten hoger was dan Kerk in Actie kon aanleveren. Het bleek lastig om regelmatig nieuwe informatie en updates te plaatsen op de website. Verder is Noord-Brabant een uitgestrekte provincie waarin provincie-brede samenwerking ingewikkeld te organiseren bleek. De samenwerking 'Brabant voor Moldavië' is daarom in 2023 beëindigd.

Najaarsactie

We wilden als Werkgroep ZWO niet in een keer stoppen met het steunen van Moldavië. Daarom hebben we de cakeverkoop in 2023 voor Moldavië bestemd, ook na het beëindigen van 'Brabant voor Moldavië'. Ook de najaarsactie van 2023 zal hier - voor de laatste keer - voor bestemd worden. Onze hulp blijft erg nodig vanwege de aanhoudende armoede in dit land op het Europese continent. En door de ruim honderdduizend vluchtelingen die Moldavië opvangt uit haar buurland Oekraïne. Houdt u uw mail of brievenbus in de gaten, want later dit jaar ontvangt u de najaarsbrief.

Nieuwe aanpak

Vervolgens starten we met een nieuwe aanpak. De werkwijze van Kerk in Actie is mede gebaseerd op onze feedback. Het is nu de bedoeling dat er steeds voldoende geactualiseerde informatie beschikbaar is. Daarom zijn er niet langer campagnes voor tientallen landen tegelijk, maar worden voortaan een aantal 'actielanden' geselecteerd. De overige landen worden gesteund via algemene campagnes. Kerk in Actie heeft in die landen een goede bestaande samenwerking met partners die de informatie helpen aanleveren. De landen zijn Moldavië, Bangladesh, Colombia, Rwanda, Libanon, Ghana en Indonesië. Als we mee willen doen met een actieland, moeten we dit kerkelijk jaar als Werkgroep ZWO een nieuw actieland kiezen. Als u daar ideeën over heeft horen we dat graag via zwo@pgboz.nl.

*Namens de werkgroep ZWO,
Alison Jolley*



Nieuws vanuit de Diaconie

Avondmaalsviering

De Avondmaalsviering is een symbolisch en belangrijk onderdeel van de orde van dienst. Een aantal keer per jaar delen we brood en wijn tijdens een kerkdienst. Bij zo'n dienst hebben de diakenen een bijzondere rol. Natuurlijk praktisch, in het klaarzetten en opruimen van de tafel. Bij die praktische taak kunnen we trouwens best hulp gebruiken, het is fijn als een of twee gemeenteleden de dienstdoend diaken even willen helpen met de afwas. Naast die vooral praktische taak is er een belangrijke inhoudelijke taak: de diakenen helpen de predikant bij het delen van brood en wijn. We hebben een tijd de hostie als symbool voor brood gebruikt, maar proberen dit jaar hoe het werkt en voelt met een matse. Die staat dichterbij het brood dat tijdens de uittocht uit Egypte door de joden werd gebruikt. Ook in Jezus' tijd deden ze dit.

Voor de zomer bespraken we in een diaconievergadering hoe dat delen eigenlijk in zijn werk gaat. Natuurlijk geven de diakenen een matse of een bekertje aan elke kerkganger die mee wil doen met het Avondmaal. We bespraken of daar eigenlijk iets bij gezegd moet worden? Er moet niks, dat heeft te maken met de eigen beleving van de ambtsdrager. Ziet de diaken het avondmaal als een symbool, als herdenking van Jezus' aanwezigheid op aarde of als de aanwezigheid van Jezus? Daar staan we niet allemaal hetzelfde in. Elke diaken maakt zelf de afweging of er iets gezegd wordt en zo ja wat dan. Ook als er niets gezegd wordt is er bewust (oog)contact bij het delen. Een bijzonder moment dat we een aantal kerkdiensten per jaar met elkaar mogen beleven.

*Namens de diaconie,
Marlies Blesgraaf*

Toehoorders bij de kerkenraadsvergadering

Op de Gemeentevergadering van 11 april is de mogelijkheid besproken dat gemeenteleden de kerkenraadsvergadering als toehoorder kunnen meemaken. Met deze mogelijkheid wil de kerkenraad meer openheid geven over het besturen van onze Protestantse Gemeente. Vanaf a.s. september zal dit ingaan. Er zullen onderdelen van de

agenda zijn die in beslotenheid behandeld worden; naar verwachting zal echter het merendeel van de agenda in aanwezigheid van toehoorders besproken mogen worden. De procedure is als volgt. U kunt een week vóór de vergadering de agenda opvragen bij de scriba. Uiterlijk de dag vóór de vergadering meldt u zich aan bij de scriba. We hopen dat u van deze mogelijkheid gebruik gaat maken.

Namens de kerkenraad, Eric van der Geer, scriba



Taakgroep Samenleving

Vorig seizoen is de Taakgroep Samenleving echt van start gegaan. Na een brainstormperiode zijn er diverse activiteiten georganiseerd in samenwerking met creatieve gemeenteleden.

Zo kijken we terug naar de kaarsenactie voor Oekraïne. Tevens is er vorig jaar een stille tocht georganiseerd in het kader van de vreselijke oorlog in Oekraïne. Daarnaast komen we iedere maand samen bij de DOMIBO. De maandelijkse donderdagmiddagborrel op de laatste donderdag van de maand tussen 17.00 en 19.00 uur in café Don Camillo op de Markt in de stad. Een maandelijks

terugkerend gebeuren waar vanzelfsprekend iedereen welkom is. We streven ernaar op diaconaal/missionair terrein als kerk en als geloofsgemeenschap (en minder als instituut) zichtbaar en vindbaar in de samenleving te zijn. Blijvende bezinning is dus belangrijk. Om te voorkomen dat de bezinning een naar binnen gerichte activiteit wordt, is het van belang om de samenleving breed uit te nodigen voor bijeenkomsten en bezinningsmomenten. Waar nodig wordt met andere taakgroepen in de gemeente samengewerkt (eredienst, jeugdwerk, diaconie etc.). Ook voor dit seizoen staan er weer activiteiten op stapel, die kerk en samenleving raken.

Ds. Ellen van Sluijs



Taakgroep Oecumene en Samenwerking (in oprichting)

Omdat deze taakgroep nog niet bemenst is zijn we toch al van start gegaan om samenwerking met diverse kerkgenootschappen in onze stad te onderzoeken, stimuleren en daarna vooral deze samenwerking ook aan te gaan. Immers het geloofsgesprek doe je nooit alleen. Met de R.K.-parochie zijn er op oecumenisch vlak al heel veel activiteiten in de stad. We zoeken echter ook de samenwerking met de "Schuilplaats" en

de Emmauskerk. Op diaconaal vlak zijn er contacten met het Leger des Heils. Diverse contactmomenten hebben het afgelopen seizoen plaats gevonden. We hopen deze in de nabije toekomst te intensiveren om samen de Eenheid in Christus te zoeken, te ervaren en samen op te trekken.

Ds. Ellen van Sluijs

Cultuurpodium Ontmoetingskerk

De plannen van het Cultuurpodium Ontmoetingskerk nemen vastere vormen aan.

Voor het komend seizoen willen we vier programma's organiseren. Op donderdag 12 oktober is er een educatieve voorstelling, bestemd voor de groepen 7 en 8 van de basisscholen. Het is de maand van de bevrijding van Bergen op Zoom. Bert Vos brengt met The Klezmer Society een programma over de Tweede Wereldoorlog, met als titel 'Wie niet weg is, wordt gezien'. De voorstelling gaat over het persoonlijke oorlogsverhaal van de moeder van Bert, de kinderboekenschrijfster Ida Vos, die als Joods meisje opgroeide tijdens de tweede wereldoorlog. Tegelijk wordt er een parallel getrokken met het hier en nu. Wat zien we nu met vluchtelingen gebeuren, hoe werkt propaganda eigenlijk en wat gebeurt er als je mensen negatief behandelt, zijn een paar onderwerpen die in de voorstelling aan bod komen. Door theaterspel en bijpassende muziek wordt aangesloten bij de leefwereld van de jeugd en worden aspecten als vluchteling zijn, leven in vrijheid en respect hebben voor elkaar ook al ben je anders bespreekbaar gemaakt. Het programma met teksten en klezmermuziek duurt ongeveer een uur. Het is een speciaal programma voor de basisschooljeugd, maar bij genoeg belangstelling komt wellicht de voorstelling op een later moment ook voor een breder publiek in de Ontmoetingskerk.

Voor november zijn we in gesprek met vier pianodocenten van het CKB voor een uitvoering van Canto Ostinato van Simeon



ten Holt. De musici zullen een toelichting geven op de compositie. Voor maart 2024 wordt gedacht aan een concert door een strijkkwartet.

Op zondagmiddag 21 april komt de Oekraïense pianiste Anna Fedorova een recital geven. Na haar optreden zal er een 'meet and greet' met haar zijn voor pianoleerlingen van het CKB. Naar verwachting zal deze serie een gevarieerd en aantrekkelijk aanbod zijn, als start van het Cultuurpodium. Intussen moet er organisatorisch nog wel een en ander geregeld worden. Voor het Cultuurpodium is gekozen voor een stichting, dus met een eigen rechtspositie. Voor deze culturele activiteiten is de stichting zelf verantwoordelijk, ook voor de financiën. Op 20 juni zijn de statuten gepasseerd bij de notaris. Het bestuur bestaat uit ds. Willem Vermeulen, voorzitter, Deborah de Weerd-Jenner, secretaris, Rob Blesgraaf, penningmeester en leden zijn Ko Dominicus, Jan Voorsluijs en Eric van der Geer. We zien nog wel graag dat het bestuur aangevuld wordt met iemand die verstand heeft van PR. Er is overleg opgestart met het College van Kerkrentmeesters over het gebruik van de kerk. Verder zullen er fondsen worden aangeschreven voor subsidie. Ook kan men 'VRIEND' worden van het Cultuurpodium Ontmoetingskerk. Over deze ontwikkelingen zult u later nader geïnformeerd worden.

*Namens het Cultuurpodium Ontmoetingskerk,
Eric van der Geer*



Boekenmarkt

Deze foto spreekt boekdelen. 7000 boeken, wat een keuze. Deze foto is gemaakt tijdens de eerste boekenmarkt na de brand.

Dat was op zaterdag 3 juni. Deze eerste boekenmarkt had de mooie opbrengst van € 320,-. Vanuit de maandelijkse boekenmarkt is ook de digitale verkoop ontstaan. “Deze heeft,” zegt onze boekenman Alexander van der Kallen, “dit jaar een echte vlucht genomen.” Dat blijkt ook uit de cijfers: een opbrengst van € 3500 in de afgelopen maanden januari tot en met mei. Bedragen die een solide basis vormen voor het onderhoud van onze Ontmoetingskerk. De boekenmarkt is er iedere eerste zaterdag van de maand. Voor dit jaar is dat: 2

september, 7 oktober, 4 november en december.

Dan is er nog de vraag naar hulp. Alles draait natuurlijk met vrijwilligers. Nu zijn er twee door de gezondheid (tijdelijk) uitgevallen. Daarom onze, toch wel dringende vraag: “Wie wil ons helpen?” Het gaat om opruimen op zaterdag om 16.00 uur of het opbouwen op de vrijdag daarvoor om 10.00 uur. En dat een keer per twee of drie maanden. Mijn telefoonnummer is 0164 - 234 835.

Ad Petermeijer

't Winkeltje

De Ontmoetingskerk heeft een eigen winkeltje. De opbrengst hiervan komt ten goede aan het onderhoudsfonds. Een aantal dames komt elke maandagmiddag van 13.30 - 16.00 uur bij elkaar. Wij hebben vele leuke cadeautjes voor een kleine prijs. Heeft u interesse om ook eens mee te doen, neem dan contact op met: *Ans de Laater* T 06 - 3019 4696 | fam.de.laater@ziggo.nl Kom eens kijken na de kerkdienst of op maandag- of dinsdagmiddag; dan is de kerk open van 14.00 - 16.00 uur.

Kerkcafé

Elke dinsdagmiddag van 14.00 - 16.00 uur is de kerk geopend, koffie en thee staan

klaar. U kunt er terecht voor een praatje of om samen een spelletje te doen. Het kerkcafé is in de zomervakantie gesloten. *Voor inlichtingen: Ans de Laater* T 06 - 3019 4696 | fam.de.laater@ziggo.nl



+ & + Koormuziek + in de Ontmoetingskerk

Tijdens zondagse kerkdiensten treedt Cantorij Rejoice regelmatig aan, met koormuziek die past bij de tijd van het kerkelijk jaar. Komend najaar staan vier zondagen in onze agenda: Startzondag 24 september, zondag 15 oktober, Gedachteniszondag 26 november en Eerste Kerstdag 25 december; vooral met Kerst kunt u extra feestelijke muziek verwachten die goed aansluit bij het grote kerkelijke feest van die dag.

Op zondag 3 december zal Projectkoor Brabantse Wal weer een Vesperdienst verzorgen om 17.00 uur in de middag, met

als voorganger dominee Lolkema. Op het moment van schrijven van dit stukje is het repertoire van deze Vesper nog niet bekend; het worden sowieso stukken die passen bij de sfeer van november/december, dus een mix van Gedachtenis en Advent.

Cantorij Rejoice repeteert elke maandagavond in de kerk van 19.00 - 20.15 uur. De repetities van het Projectkoor zijn op zes zaterdagochtenden vóór de Vesperdienst. Wilt u mee komen zingen met cantorij of projectkoor? Neem dan contact op met cantor/dirigent Annemiek Vogels: T 0166 - 603 724 | a.vogels@kpnplanet.nl



Colofon

Deze gemeentebrief is een uitgave van de Protestantse Gemeente te Bergen op Zoom. Wanneer u regelmatig informatie wenst over het kerkelijk leven, kunt u een abonnement nemen op het (regionale) kerkblad "Rond de Kerken". Voor informatie kunt u terecht bij Paula van Herel - van Sprang, T 06 - 234 855 99. U kunt zich ook inschrijven voor de maandelijkse Nieuwsbrief via de website.

Redactie

Ds. Ellen van Sluijs, Ella Dwarswaard,
Eric van der Geer, Kees Gideonse,
Ruben de Gooijer (vormgeving)
redactie@protestantsekerkbergenopzoom.nl

Foto's

Kees de Klerck (pag. 8), Kees Bijl (pag. 18)

Online

 Protestantse kerk Bergen op Zoom

 Ontmoetingskerkboz

www.pgboz.nl

Verspreiding

Ans de Laater en
vele vrijwilligers.

Ontmoetingskerk

Bolwerk Zuid 134
4611 DX Bergen op Zoom
T 236 165

Tot de einden der aarde

Bergen kunnen het
door het ruisen van duizend bomen
in bossen:
roepen en zingen ter ere van de Heer.
Zij zijn de echo van Gods naam,
de echo van Gods naam.

Zeeën kunnen het
door het bruisend geluid van golven
in de branding:
juichen en swingen ter ere van de Heer.
Zij zijn de echo van Gods naam,
de echo van Gods naam.

Mensen kunnen het
tot het uiterste einde van heel
onze aarde:
dansen en springen ter ere van
de Heer.
Wij zijn de echo van Gods naam,
de echo van Gods naam.

Lied 98c